

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiae S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtrum actus matrimonialis excusari possit sine bonis matrimonij? 5

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

4° QVÆST. XLIX. ART. V.
facit, est turpitudine peccat & non culpa: quia de quo
libet defectu homo naturaliter erubescit.

ARTIC. V.

*Vtrum actus matrimonialis excusari possit sine
bonis matrimonij?*

203
Conc. Tri
dent. sess.
24. in pr.
S. Gratia
vero.

AD quintum sic proceditur. Videtur, quod actus
matrimonialis excusari possit etiam sine bonis
matrimonij. Qui enim à natura tantum mouetur ad
actum matrimonij, non videtur aliquod bonum ma-
trimonij intendere: quia bona matrimonij pertinent
ad gratiam vel virtutem. Sed quando aliquis solo
appetitu naturali mouetur ad actum prædictum, non
videtur esse peccatum: quia nullum naturale est ma-
lum, cum malum sit præter naturam, & præter ordi-
nem, vt Dion. * dicit. Ergo actus matrimonialis ex-
cusari potest, etiam sine bonis matrimonij.

t. 4. de di
uin. nom.
aliquan-
sulū an-
te fin.

¶ 2 Præterea, ille qui vitur coniuge ad fornicationem vitandam, non videtur aliquod bonum matrimonij intendere. Sed talis non peccat, vt videtur: quia ad hoc est matrimonium concessum humanæ infirmitati, vt fornicatio vitetur; vt patet 1. Corinth. 7. Ergo etiam sine bonis matrimonij potest actus eius excusari.

¶ 3 Præterea, ille qui vitur re sua ad libitum, non facit contra iustitiam: & sic non peccat, vt videtur. Sed per matrimonium vxor efficitur res viri, & è contrario. Ergo si se inuicem ad libitum vtantur in libidine mouente, non videtur esse peccatum; & sic idem quod prius.

¶ 4 Præterea, illud quod est bonum ex genere, non efficitur malum, nisi ex mala intentione fiat. Sed actus matrimonialis quo quis cognoscit suam, est ex genere bonus. Ergo non potest esse malus, nisi mala intentione fiat. Sed potest bona intentione fieri etiam si non intendat aliquod bonum matrimonij, puta, cum quis salutem corporalem per hoc intendit sequi, aut consequi. Ergo videtur, quod etiam sine matrimonij bonis, actus ille possit excusari.

SED

SED contra, Remota causa, remouetur effectus. Sed causa honestatis adus matrimonialis sunt matrimonij bona. Ergo sine eis non potest actus matrimonialis excusari.

¶ Præterea, Non differt actus prædictus ab actu fornicario nisi in prædictis bonis. Sed concubitus fornicarius semper est malus. Ergo si non excusatur prædictis bonis, etiam matrimonialis actus semper est malus.

RESPONDEO dicendum, quod sicut bona matrimonij, secundum quod sunt in habitu, faciunt matrimonium honestum & sanctum: ita etiam secundum quod sunt in actuali intentione, faciunt actum matrimonij honestum, quantum ad illa duo bona matrimonij, quæ ipsius actum respiciunt. Vnde quando coniuges conueniunt causa prolis procreandæ, vel sibi inuicem debitum reddant, quæ ad * finem continent, totaliter excusantur à peccato. Sed tertium bonum non pertinet ad usum matrimonij, sed ad salutem ipsius, ut dictum* est. Vnde facit ipsum matrimonium honestum, non autem actus eius, ut per hoc actus eius absque peccato reddatur: quia causa alius significationis conueniunt. Et ideo duobus solis bonis coniuges absque omni peccato conueniunt, scilicet causa procreandæ prolis, & debiti reddendi: actus autem semper est ibi peccatum, ad minus veniale. Ad primum ergo dicendum, quod proles prout est bonum sacramenti, addit supra prolem, prout est bonum intentum à natura. Natura enim intendit prolem, prout in ipsa saluatur bonum speciei: sed in prole, secundum quod est bonum sacramenti matrimonij, ultra hoc intelligitur, ut proles suscepta, vltimo ordinetur in Deum. Et ideo oportet, quod intentum à natura, quæ prolem intendit, referatur actu vel intentione ad intentionem prolis, prout est bonum sacramenti: alias staretur in creatura, quod sine peccato esse non potest. Et ideo quando natura tantum intendit ad actum matrimonij, non excusatur à peccato.

Al fidem.

ar 3. huius q. 99.

ro omnino, nisi in quantum motus naturæ ordinatur ad actum vel habitum ulterius ad prolem, secundum quod est bonum sacramenti. Nec tamen sequitur, quod motus naturæ sit malus, sed quod sit imperfectus; nisi ad aliquod bonum matrimonij ulterius ordinetur.

Ad secundum dicendum, quod si aliquis per actum matrimonij intendat vitare fornicationem in coniuge, non est aliquod peccatum: quia hæc est quedam redditio debiti, quæ ad bonum fidei pertinet. Sed si intendat vitare fornicationem in se, sic est ibi aliqua infirmitas; & secundum hoc est peccatum veniale; nec ad hoc est matrimonium institutum, nisi secundum indulgentiam, quæ est de peccatis venialibus.

Ad tertium dicendum, quod vna debita circumstantia non sufficit ad hoc, quod actus sit bonus. Ideo non oportet, quod qualitercumque quis se suavitatur, usus sit bonus: sed quando vitur se sua vitetur, secundum omnes circumstantias.

Ad quartum dicendum, quod quamvis intendere sanitatis conservationem, non sit per se malum: tamen hæc intentio efficitur mala, si ex aliquo sanitas impeditur, quod non est ad hoc de se ordinatum: sicut qui ex sacramento baptismi tantum salutem corporalem quæreret. Et similiter etiam est in proposito actu matrimonij.

ARTIC. VI.

Vtrum cognoscens uxorem non intendens aliquod bonum matrimonij, sed solam delectationem, mortaliter peccet?

204

AD sextum sic proceditur. Videtur, quod quodcumque aliquis uxorem cognoscit, non intendens aliquod bonum matrimonij, sed solam delectationem, mortaliter peccet. Quia sicut Hieronymus dicit, & habetur in littera †, Voluptates quæ de mulierum amplexibus capiuntur, in uxore damnabiles sunt. Sed non dicitur esse damnabile, nisi peccatum mortale. Ergo cognoscere uxorem, propter solam voluptatem, est semper peccatum mortale.

*refertur
in dec. 32
q. 4. c. li-
berorum.
† lib. 4.
d. 31. pa-
rag. F.